

gyűjtése, rendszerezése. Egyik főelőadónk lényegében azzal foglalkozik, hogy a hazai és külföldi sajtóban, tudományos és szaklapokban a nemzetiségek helyzetével foglalkozó anyagokat, forrásokat rendszerezi és tematikai szempontból feldolgozza. Ezzel lerakjuk az alapját a nemzetiségi élet korszerű dokumentációjának.

Széles skálájú titkárságunk közgazdasági osztályának tevékenysége is. E részleg egy ukrán és egy magyar nemzetiségű szakelőadója állandó kapcsolatban van az egyes minisztériumokkal, a kormány gazdasági bizottságával, a Szlovák Statisztikai Hivatallal, különböző kutatóintézetekkel stb. Olyan problémák megoldásával foglalkozik, amelyek szorosan összefüggnek a nemzetiségi területek gazdasági fejlesztésével, beruházások bővítésével és meggyorsításával stb. Folynak a munkálatok a nemzetiségi területek komplex gazdasági és szociális értékelésén s elemzésén. A kormány tartalékalapjából több millió koronát juttattunk a kevésbé fejlett területek beruházási céljaira.

Úgy vélem, elég a felsorolásból. Csak a lényegesebb eredményeket említettem. Külön lehetne nyilatkozni, sőt oldalakat írni azokról a közösségi vagy személyes kérelmekről, ügyes-bajos dolgokról, amelyeket szinte naponta intéznek a titkárság dolgozói alulról érkező impulzusok vagy saját meglátásaik alapján. Alkalmadtán szívesen beszélék majd ezekről is.

3. Végezetül arra kérem Tolvaj elvtársat, válaszoljon: hogy tekint az 1970-es esztendő elé?

– Bizakodóan. Az elmúlt esztendő sok mindenre megtanított. Többek között arra, hogy aki politikai gondokat vesz a nyakába, optimistának kell lennie. Ezenkívül még egy további vonása is kell hogy legyen: ne érzékenykedjék, ne torpanjon meg egy-egy vélt vagy valódi akadálnál. Már túl vagyok a kezdeti érzelmi hullámzásokon, s így van ezzel a titkárság legtöbb dolgozója. Tudatában vagyok ugyanakkor annak, hogy erőfeszítéseinknek nagyobb lenne a hatásfoka, ha valamennyi, az éven⁴⁰⁶ létrejött nemzetiségi szerv és tisztségviselő azonos elvi álláspont alapján ítélné meg a nemzetiségi szükségleteket, a megoldások módozatait, az irányítás elveit, s általában a nemzetiségi önrealizálás és öngazgatás gyakorlatát. Ha az 1970-es esztendőben munkánkat sikerül minden vonatkozásban összehangolnunk, eredményes évnek nézünk elébe.

Szabad Földműves, 1969. december 27. 4. p.

115

Pozsony, 1970. február 17. Az Új Ifjúság című hetilap szerkesztőségének önbíráló nyilatkozata, amelyben kritikusan értékeli a lap 1968–1969-es tevékenységét.

ŐSZINTÉN ÉS NYÍLTAN

Mi, az Új Ifjúság szerkesztői úgy érezzük, néhány olyan gondolattal kell olvasóinkhoz fordulnunk, amelyeket idáig inkább szerkesztőségi belügynek tekintettünk. Az elmúlt he-

---

406 Értsd: az év folyamán.

tekben saját megfontolásunk alapján részletesen elemeztük az Új Ifjúság 1968 és 1969-es évfolyamát. Megállapítottuk, hogy számos jó színvonalú, értékes és érdekes anyag mellett nem hiányzik termésünkből a selejt sem. Sajnos, lapunk sem mentesült az 1968-as és 1969-es év első felének krízises tüneteitől. Ma számos dokumentum és állásfoglalás, a CSKP KB és SZLKP KB plenáris ülései anyagának ismerete mellett tiszta képet kapunk arról, hol követtünk el hibákat, leginkább tudatlanságból, vagy egyszerűen azért, mert képtelenek voltunk felismerni azt a veszélyt, amelyet a jobboldali és antiszocialista áramlatok, a tájékoztatási eszközök vonalán szocialista társadalmunk számára jelentettek. Ennek egyik eklatáns⁴⁰⁷ példája, hogy lapunk nem mérlegelve a valós helyzetet, pártunk elutasító állásfoglalásával együtt közölte a „Kétezer szó” című kiáltványt is.⁴⁰⁸ Ez, a marxista újságírással összeegyeztethetetlen lépés mély lelkiismereti önvizsgálatra készítet bennünket, melynek eredményeképp arra a megállapításra jutottunk, hogy előbbi hibáinkat csakis aktív munkával, pártunk politikájának angazsált⁴⁰⁹ támogatásával küszöbölhetjük ki.

Ugyancsak napvilágot látott a kritikus időszakban néhány olyan cikk is, amely a kiéleződött dél-szlovákiai nemzetiségi súrlódásokat inkább élezte, mint tompította volna. Igaz, hogy sok esetben a szerzők védekező álláspontból indultak ki, azonban itt sem vették figyelembe, hogy az együttélés csakis a kölcsönös tolerancia elvein épülhet, úgy ahogy arra a CSKP internacionalista hagyományai tanítanak minket.

Az említett időszak vizsgálata alapján, nem lehetünk elégedettek ifjúsági mozgalmunk krízises helyzetében elfoglalt minden álláspontunkkal sem. Csupán a legutóbbi néhány hónapban találtuk meg igazi helyünket abban az egészséges áramlatban, amelynek eredménye egész ifjúságunk eszmei és szervezeti egysége lesz.

Kérjük olvasóinkat, az itt elmondott néhány gondolatot fogadják olyan őszintén, amilyen őszintén szerkesztőségünk munkatársai ezeket előttük feltárják. Úgy gondoljuk, hogy e nélkül a nyílt színvallás nélkül nem tudnánk eszmeileg tisztázni állásfoglalásainkat jövőbeni pozitív munkánk érdekében. Mély meggyőződésünk, hogy a múlt hibáinak felismerésével és kiküszöbölésével az eddiginél jobb feltételeket teremtünk annak érdekében, hogy lapunk a csehszlovákiai magyar fiatalok legszélesebb köreinek igaz ügyét szolgálja.

Az Új Ifjúság szerkesztőségi kollektívája

Új Ifjúság, 1970. február 17. 1–2. p.

407 kirívó, feltűnő.

408 A cseh értelmiségiek által 1968. június 27-én közzétett *Kétezer szó* című kiáltvány amellel, hogy figyelmeztetett a reformfolyamatot a konzervatív erők részéről fenyegető veszélyekre, a visszarendeződés esetére polgári engedetlenségre szólította fel a lakosságot. A kiáltvány, noha azt a csehszlovák pártvezetés is elítélte, a Varsói Szerződés tagállamai számára alkalmas volt arra, hogy fokozzák a csehszlovák reformtörekvésekkel szembeni kampányukat. Az *Új Ifjúság* – egyedüli csehszlovákiai magyar lapként – 1968. július 9-én közölte a *Kétezer szót*.

409 elkötelezett.

Pozsony, 1970. április 30. Az ún. hatos bizottságnak a Csemadok KB 1968–1969-es tevékenységét értékelő jelentése (részletek).

A CSEMADOK KB 1968–69-es munkájának értékelése

Előterjeszti: A KB III. ülésén 1969. nov. 9-én megválasztott bizottság
 Kidolgozta: Balázs B., Dobos László, Mag Gyula, Poszpis József, Takács András,
 Varga Béla

B E V E Z E T Ő

Húsz éve, 1949-ben alakult a CSEMADOK. Az 1948 után létrejött szocialista nemzetiségi politika eredményeként a párt hívta életre. A CSEMADOK megalakulása óta a párt vezette csehszlovákiai magyar munkásmozgalom hagyományai örökösének tartotta magát – Tornóc⁴¹⁰ hagyományosaként és a kosúti földmunkás megmozdulás⁴¹¹ örökösének végezte munkáját. Az elmúlt két évben is ehhez méltóan, 20 éves hagyományaira támaszkodva a szocializmus, az internacionalizmus, a szocialista hazafiság voltak a szervezet cselekvésének meghatározó tényezői. Ez az életérzet hatotta át alapszervezeteinknek, tagságunk túlnyomó többségének a viselkedését, gondolkodását és cselekedeteit is.

A becsületesen végzett munka és a termelésben elért eredmények, a történelmi változások során tanúsított magatartásunk bizonyította, hogy a csehszlovákiai magyarság szocialista gondolkodású, érett és egységes társadalmi tényezővé formálódott; természetes társadalmi alakulatot képez s mint ilyen a köztársaság alkotója, a terhek viselésében, a nehézségek leküzdésében és a haza védelmében a két nemzettel egyenrangú tényező. Az, hogy a csehszlovákiai magyarság ilyené formálódott, nem kis mértékben a CSEMADOK-nak is köszönhető.

A CSEMADOK megalakulása óta a szlovák–magyar közeledésen munkálkodott. Segítette a párt politikája számára megnyerni a csehszlovákiai magyarságot, mozgósította őket a párt célkitűzéseinek a megvalósítására, a szocialista társadalom felépítésére. A CSEMADOK különösen a szocialista mezőgazdaság megteremtésében, Dél-Szlovákia gazdasági, szociális felemelésében nyújtott nagy segítséget, de a csehszlovákiai magyarság szocialista szellemű formálásában, a kultúra és műveltség terjesztésében is kiemelkedő eredményeket ért el. A húsz éves munka elismeréseként köztársasági elnökünk 1969-ben a X. országos közgyűlésen Munkaérdemrendet adományozott a CSEMADOK-nak.

Az 1968-as év Csehszlovákiában egész sor megoldatlan kérdést vetett fel, köztük a nemzetiségi kérdést is, ezen belül pedig a magyar kisebbségi probléma számtalan olyan

410 Lásd a 287. sz. jegyzetet.

411 Nemeskosúton 1931. május 25-én három halálos áldozatot követelő csendőrsortűz oszlatta fel a béremelést követelő mezőgazdasági munkások kommunista párt által szervezett megmozdulását.